

PODKLADY KE STÁTNÍM ZÁVĚREČNÝM ZKOUŠKÁM

pro bakalářský studijní program **Ekonomika a management,**
specializace **Podniková ekonomika a management**

I. EKONOMIE (Mikroekonomie, Makroekonomie)

(1) Základy mikroekonomie

- Charakterizujte předmět a členění ekonomické vědy.
- Definujte pojmy vzácnost, efektivnost a racionální chování, náklady obětované příležitosti, hranice produkčních možností.
- Pojednejte o mikroekonomické teorii, definujte tržní subjekty a jejich cíle a znázorněte model ekonomického koloběhu.

(2) Vývoj trhu a jeho charakteristika

- Vysvětlete vznik a vývoj trhu.
- Popište tržní mechanismus a klasifikujte jednotlivé typy trhů.
- Pojednejte o tržní rovnováze a uveďte, jaké trh plní funkce.

(3) Chování spotřebitele a měření užítku

- Vysvětlete pojmy mezní a celkový užitek.
- Charakterizujte rovnováhu spotřebitele na základě indifferenční analýzy.
- Vymezte rozdíl mezi kardinalistickým a ordinalistickým přístupem k měření užitečnosti.

(4) Poptávka s důrazem na chování spotřebitele

- Definujte a graficky znázorněte poptávku na trhu výrobků a služeb.
- Vymezte elasticitu poptávky a její typy.
- Pojednejte o vlivu změn ceny statku, důchodu spotřebitelů a cen ostatních statků na změnu tržní poptávky a poptávaného množství.

(5) Chování výrobce – náklady a zisk, alternativní cíle firmy

- Pojednejte o nákladech, příjmech a zisku firmy.
- Popište činitele ovlivňující výši zisku a pravidlo maximalizace zisku.
- Pojednejte o alternativních cílech firmy, Charakterizujte Baumolův model firmy maximalizující obrát.

(6) Produkční funkce a nabídka

- Definujte produkční funkci v krátkém a dlouhém období.
- Pojednejte o formování nabídky v dlouhém období.
- Charakterizujte izokvantovou analýzu a vysvětlete pojmy izokosta a izokvanta.

(7) Dokonalá konkurence

- Jmenujte předpoklady dokonalé konkurence, pojednejte o určení optimálního množství produkce.
- Vysvětlete optimum dokonale konkurenční firmy a graficky znázorněte ekonomický zisk a ztrátu firmy v dokonalé konkurenci.
- Definujte bod uzavření činnosti firmy.

(8) Nedokonalá konkurence, monopol

- Uveďte příčiny vzniku nedokonalé konkurence, Objasněte neefektivnost nedokonalé konkurence.
- Vysvětlete pojmy přebytek spotřebitele, přebytek výrobce, charakterizujte náklady mrtvé váhy.
- Charakterizujte monopol, graficky zobrazte rovnováhu monopolu.

(9) Oligopol a monopolistická konkurence

- Charakterizujte oligopolní tržní strukturu.
- Popište a graficky znázorněte model oligopolu s dominantní firmou.
- Charakterizujte monopolistickou konkurenci. Vysvětlete rozhodování firmy o velikosti výstupu a ceny v monopolistické konkurenci a objasněte výrobní a alokační efektivnost této tržní struktury.

(10) Specifika trhů s výrobními faktory, trh půdy a kapitálu

- Jmenujte základní specifika trhů s výrobními faktory.
- Charakterizujte trh půdy a jeho zvláštnosti.
- Definujte kapitál, trh kapitálu a utváření rovnováhy v krátkém a dlouhém období.

(11) Charakteristika trhu práce

- Charakterizujte trh práce.
- Objasněte pojmy transferový výdělek a ekonomická renta. Vysvětlete pojem individuální nabídka práce.
- Charakterizujte dokonale a nedokonale konkurenční trh práce.

(12) Politika státu v oblasti mikroekonomie

- Charakterizujte nerovnosti v důchodech.
- Vysvětlete způsoby měření nerovností a objasněte pojmy Lorenzova křivka, Giniho koeficient.
- Graficky znázorněte.

(13) Tržní selhání, veřejné statky a externality

- Jmenujte formy tržních selhání a pojednejte o možnostech jejich regulace.
- Charakterizujte veřejné statky a objasněte problém černého pasažéra.
- Charakterizujte externality, jmenujte možnosti jejich řešení.

(14) Vývoj ekonomické teorie

- Stručně charakterizujte vznik a vývoj ekonomické vědy (merkantilismus, fyziokratismus, klasická škola, keynesiánství, neoklasická teorie).
- Charakterizujte soudobé hlavní směry ekonomické teorie (neoklasická syntéza, teorie veřejné volby, ekonomie strany nabídky, monetarismus, teorie racionálních očekávání).

(15) Makroekonomické ukazatele

- Definujte základní makroekonomické ukazatele, jejich praktickou využitelnost a limitace.
- Vysvětlete metody výpočtu HDP a ostatních makroekonomických agregátů.
- Popište aktuální vývoj makroekonomických ukazatelů v posledních dvou letech v české ekonomice.

(16) Spotřeba, úspory, makroekonomická rovnováha

- Charakterizujte základní pojmy: spotřeba, úspory, investice a úrok.
- Vysvětlete podstatu spotřební funkce a funkce úspor.
- Popište rovnováhu ve 2-sektorové, 3-sektorové a 4-sektorové ekonomice.

(17) Agregátní nabídka a poptávka

- Charakterizujte pojmy agregátní poptávka a agregátní nabídka a jmenujte jejich jednotlivé komponenty.
- Vyjmenujte faktory ovlivňující agregátní nabídku (alespoň tři) a agregátní poptávku (alespoň tři).
- Graficky znázorněte a popište model AS-AD.

(18) Hospodářský cyklus a ekonomický růst

- Vysvětlete pojmy hospodářský cyklus a ekonomický růst.
- Objasněte zdroje ekonomického růstu a výkyvy hospodářských cyklů.
- Popište typy hospodářských cyklů a zasad'te aktuální pozici tuzemské ekonomiky do jejich rámce.

(19) Fiskální politika

- Charakterizujte cíle a nástroje fiskální politiky, klíčové položky příjmové a výdajové stránky státního rozpočtu ČR.
- Interpretujte podstatu a vznik deficitu státního rozpočtu, vysvětlete jeho strukturální a cyklickou složku a navrhněte možná řešení strukturálního deficitu státního rozpočtu ČR.
- Popište a graficky znázorněte krátkodobé a dlouhodobé účinky expanzivní/restriktivní fiskální politiky v ekonomice.

(20) Monetární politika

- Charakterizujte cíle a nástroje monetární politiky a definujte úlohu centrální banky v ekonomice.
- Popište specifika trhu peněz v tuzemské ekonomice a jeho klíčové změny v posledních pěti letech.
- Popište a graficky znázorněte krátkodobé a dlouhodobé účinky expanzivní/restriktivní monetární politiky v ekonomice.

(21) Inflace jako důsledek makroekonomické nerovnováhy

- Vysvětlete podstatu a formy inflace a metody jejího léčení.
- S využitím grafického znázornění vysvětlete poptávkovou inflaci, nabídkovou inflaci a jejich příčiny.
- Vysvětlete pojem „inflační očekávání“ a diskutujte ekonomické a sociální důsledky inflace.

(22) Nezaměstnanost jako důsledek makroekonomické nerovnováhy

- Objasněte pojem nezaměstnanost, jmenujte její formy a vysvětlete způsob měření.
- Definujte Phillipsovu křivku a diskutujte vztah mezi nezaměstnaností a inflací.
- Vysvětlete dopady nezaměstnanosti v kontextu aktuální domácí situace na trhu práce.

(23) Hospodářská politika státu

- Pojednejte o cílech, nástrojích a nositelích hospodářské politiky.
- Popište typy hospodářské politiky.
- Objasněte účinnost hospodářské politiky pomocí magického n-úhelníku.

(24) Mezinárodní obchod a jeho význam

- Charakterizujte mezinárodní obchod; výhody a nevýhody globalizace.
- Vysvětlete pojmy absolutní a komparativní výhoda a parita kupní síly.
- Pojednejte o kurzovém režimu České koruny a ovlivňování měnového kurzu ČNB.

(25) Makroekonomická situace v České republice

- Popište současnou makroekonomickou situaci v České republice pomocí základních makroekonomických ukazatelů.
- Uved'te pět klíčových změn nastavení hospodářské politiky na území ČR za období 20. a 21. století.
- Zhodnoťte přístupy Vlády ČR a ČNB k ekonomické situaci od roku 2020.